

Sisäministeriö

VASTAUS LAUSUNTOPYYNTÖÖN SM163811/ 00.01.05.00 /
SMDno-2016-156, 16.02.2016, KANSAINVÄLISEN AVUN ANTAMISEEN JA
VASTAANOTTAMISEEN LIITTYVÄN LAINSÄÄDÄNTÖTYÖRYHMÄN MIETINTÖÖN

Palkansaajajärjestö Pardia ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kantanaan seuraavaa.

Mietinnössä ehdotettu lakiehdotus on perusteiltaan tarpeen kansainvälisessä muuttuneessa tilanteessa. Lakia säädettäessä tulee kuitenkin ottaa huomioon, että lain velvoitteet voivat aiheuttaa viranomaisille huomattavia lisäkustannuksia, jotka tulee rahoittaa erillisrahoituksella. Näin toiminta ei heikennä Suomen omaa viranomaistoimintaa. Rahoitusta tulee varata sekä henkilöstön lisäkoulutukseen, varallaolojärjestelyihin, sekä kansainvälisen avun materiaali- ja toimintamenoihin.

Pardia pitää henkilöstön vapaaehtoista osallistumista kansainvälisen avun antamiseen ensisijaisena. Useimmissa valtion virastoissa henkilöstö ei palvelukseen tullessaan ole sitoutunut ulkomaanpalvelukseen, eikä heistä kaikilla ole sellaiseen tarvittavia valmiuksia.

Uuden lain voimaantulon jälkeen palvelukseen tuleville henkilöille tulee selkeästi tiedottaa, että osana palvelusta voi sisältyä osallistuminen kyseisiin tehtäviin vapaaehtoisuuden perusteella.

Työsopimussuhteisten henkilöiden kanssa kansainvälisen avunannon palvelus voidaan aloittaa vasta kun siitä on erikseen sovittu ja palvelussuhteen ehdot on määritetty.

Lakimuutos aiheuttaa merkittävän lisävelvoitteen henkilöstölle. Erityisesti velvoite lähteä ulkomaille avunantotehtäviin ilman 3 kuukauden etukäteisvaroitusta, tai varallaolojärjestelmää ja -korvausta ei ole toimiva. Henkilöstöllä tulee olla mahdollisuus perhe-, opiskelu- tai muilla henkilökohtaisilla syillä kieltäytyä osallistumasta kansainvälisiin tehtäviin.

Esityksen mukaan esimerkiksi puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen henkilöstöön sovelletaan tapaturman ja palvelussairauden korvaamisessa kriisinhallintatehtävissä annettua lakia. Palvelussuhteen ehtojen tulisi lakiehdotusten mukaisissa tehtävissä kaikilta osin olla samat kuin kriisinhallinnassa.

Pardia edellyttää, että toimintaan tulee määrittää erillisrahoituksella palvelussuhteen ehdot ja selkeä varallaolojärjestelmä asianmukaisine kulu- ja varallaolokorvauksineen kuten kriisinhallintatehtävissä jo on.

Kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin ei voida varautua, eikä kaikkea mahdollisesti tarvittavaa henkilöstöä voida sitouttaa, mutta varautumisjärjestelmä eri vaihtoehtoineen on syytä luoda. Tähän on varattava rahoitus, luotava varallaolojärjestelmä ja järjestettävä tarvittava lisäkoulutus vapaaehtoisiksi halukkaille. Koulutuksen yhteydessä tulee selvittää myös henkilöstön oikeudellinen asema ja oikeusturva eri kansainvälisissä palvelustehtävissä.

Pardia pitää tärkeänä, että henkilöstön palvelussuhteen ehdoista erilaisissa kansainvälisissä avunantotehtävissä, henkilöstön asemasta niissä ja tarvittavasta lainsäädännöstä neuvotellaan asianomaisten järjestöjen kanssa.

Harri Sirén
Neuvottelujohtaja

Mikko Äikäs
Asiamies